

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ / PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: HISTORIA BANKOWOŚCI cz. 2
2. Kod zajęć/przedmiotu: 18-HB-24smged1
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): obowiązkowy
4. Kierunek studiów: Gospodarka i Ekonomia w Dziejach
5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): I stopień
6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): ogólnoakademicki
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): II
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW): - 30 h ĆW
9. Liczba punktów ECTS: 3
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia: Roman Macyra, prof. UAM, dr hab., macyra@amu.edu.pl, Jan Miłosz, prof. UAM, dr hab., j.milosz@amu.edu.pl
11. Język wykładowy: j. polski
12. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu:

Student powinien opanować wiedzę (fakty i ich umiejętność interpretacji) dotyczącą głównych lub kluczowych zjawisk związanych w współczesnym systemem bankowym, w tym m.in.: wskazanie istotnych różnic między bankowością centralną i komercyjną oraz wpływu jej na procesy gospodarcze i społeczne. Osobnym zagadnieniem, które powinien poznać student, to zaznajomienie się z jego rolą w polityce finansowej, monetarnej i kredytowej państwa, i w tym celu zdobyć podstawy faktograficzne umożliwiające identyfikację określonych problemów z właściwym tematem; opanowanie podstawowych pojęć (m.in. bank, bank centralny, bank inwestycyjny, konto, kredyt, kursy walutowe, split, swap, akcja, rynki finansowe i kapitałowe, polityka pieniężna, pieniądź, międzynarodowy system finansowy, kryzys bankowy a finansowy, inflacja, deflacja) i uzyskanie umiejętności rozróżnienia pomiędzy poszczególnymi rodzajami banków; zdolność do korelacji pomiędzy określonym etapem rozwoju społeczno-gospodarczego a założeniami teoretycznymi kształtującymi lokalne systemy bankowe; wiedzę dotyczącą równowagi na rynkach finansowych w wyniku działania banków. Powinien rozumieć znaczenie badań nad bankami na poziomie krajowym i w skali międzynarodowej, zarówno w wymiarze uwarunkowań lokalnych jak i globalnym; specyfikę badań nad pieniądzem na rynku wewnętrznym i zewnętrznym i rolę w tych analizach banków; istotę związków między ekonomią, kulturą i polityką a stabilnością finansową; podstawy i wpływ stóp procentowych na krajowy i międzynarodowy dług; znaczenie banków centralnych i komercyjnych dla światowego rozwoju gospodarczego, ich rodzaje, w tym międzynarodowe instytucje finansowe. Powinien mieć umiejętność gromadzenia, czytania i ewaluowania danych statystycznych z danego zakresu; analizy i oceny prac naukowych z zakresu finansów i bankowości, streszczania ich i komentowania; prawidłowego posługiwania się podstawowymi pojęciami i terminami charakterystycznymi dla tej dyscypliny nauki, konstruowania tez i rozwijania w dłuższej wypowiedzi uzasadnienia stawianych wniosków m.in. w formie indywidualnej prezentacji; gromadzenia i wykorzystywania informacji naukowej; usystematyzowania poszczególnych nurtów polityki pieniężnej w gospodarce światowej; porównywania teorii pieniężnych z różnymi teoriami ekonomii. Zakłada się, że pozyska umiejętności: czytania ze zrozumieniem prac naukowych z zakresu bankowości, finansów, historii gospodarczej i społecznej, analizy oraz formułowania wniosków na ich podstawie; wykazanie zdolności do obrony stawianych tez, formułowania dłuższych wypowiedzi ustnych w formie głosu w dyskusji oraz opracowywania zagadnień dotyczących powyższej tematyki w formie pisemnej. Powinien uzyskać umiejętność analizowania zagadnień bankowych na poziomie państw narodowych i międzynarodowym, w tym m.in. powiązania ich z różnymi innymi aspektami działalności człowieka oraz teoriami ekonomicznymi. Ma to także na celu wpływanie na kształtowanie zrozumienia znaczenia banków, finansów, rynków kapitałowych i pieniądza dla efektywnego funkcjonowania społeczeństwa i państwa. Ćwiczeniowy i tym samym z dyskusyjny charakter zajęć, wymaga od stron aktywnego udziału w dialogu na tematy wskazane w tym sylabusie. Zaś niezwykła różnorodność źródeł, literatury i zakres przestrzenno-czasowy tematu skłania do pozyskania umiejętności ich selekcji, a zarazem stwarza realne możliwości wykorzystania posiadanych umiejętności językowych w zakresie obcych języków

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują): OCZEKIWANA JEST PODSTAWOWA ZNAJOMOŚĆ POJĘĆ I ZAGADNIEŃ

EKONOMICZNYCH ORAZ POSIADANIE ZAINTERESOWAŃ DOTYCZĄCYCH FINANSÓW PUBLICZNYCH

3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
EU_01	Posiada podstawową i rozszerzoną wiedzę dot. aktywności gospodarczej człowieka, społeczeństw i państw na polu pieniądza i instytucji finansowych, w tym zakresie posługuje się odpowiednią terminologią; ma wiedzę o genezie historycznej obecnych systemów gospodarczych, systemów finansowych.	K_W01; K_W02; K_W03;
EU_02	Zna procesy gospodarcze zachodzące w okresie gospodarki rynkowej i centralnie planowanej w zakresie finansów publicznych jednostek różnego szczebla administracyjnego, polityki pieniężnej oraz wynikające skutki społeczno-gospodarcze.	K_W04; K_W07;
EU_03	Orientuje się w historiograficznych koncepcjach dotyczących kształtowania się podstawowych prac ekonomicznych i stosunków finansowych m.in. na poziomie lokalnym, w tym znaczenia i roli systemów monetarnych.	K_W01; K_W06; K_W11;
EU_04	Zna specyfikę przedmiotową i metodologiczną badań nad polityką finansową, kredytową i monetarną w długiej perspektywie czasowej i w kontekście odmiennych systemów pieniężnych.	K_W10;
EU_05	Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę, gromadzić i analizować informacje oraz formułować wnioski na ich podstawie; ma uporządkowaną wiedzę szczegółową w wybranych obszarach tematycznych związanych z systemem finansowym państwa i w układzie międzynarodowym.	K_U01; K_U02;K_U03; K_U04
EU_06	Zna specyfikę odmiennych systemów pieniężnych w różnych państwach w długiej perspektywie czasowej i w kontekście odmiennych systemów społeczno-gospodarczych; bierze aktywny udział w dyskusji i poprawnie argumentuje swoje stanowisko.	K_U07;K_U08; K_U09; K_U10;
EU_07	Wyszukuje i systematyzuje informacje dotyczące obszaru badawczego nauk historycznych i pokrewnych w zakresie historii pieniądza po roku 1870, korzystając z różnych zasobów informacyjnych; poprawnie posługuje się terminologią historyczną i społeczno-gospodarczą.	K_K03;
EU_08	Rozumie potrzebę ustawicznego rozwoju wiedzy i krytyki w zakresie historycznym i humanistycznym oraz kompetencji personalnych i społecznych, rozwija swoje zainteresowania kulturalne oraz fachowe; wykazuje niezależność w formułowaniu poglądów w zakresie zagadnień historycznych i społeczno-gospodarczych uwarunkowań kształtowania się zarówno systemów monetarnych i finansowo-bankowych; potrafi w sposób krytyczny z uwzględnieniem i poszanowaniem różnych kierunków myśli społeczno-gospodarczej zaprezentować własne poglądy na procesy zachodzące w tych zagadnieniach.	K-K04;
EU_09	Poprawnie redaguje, komentuje i opatruje przypisami przygotowane teksty naukowe, zgodnie z kanonami przyjętymi w wybranych dziedzinach nauk humanistycznych i społecznych, ekonomicznych; uznaje i szanuje różnice punktów widzenia wynikające z podłoża narodowego, kulturowego i społecznego.	K_K07;

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
ĆWICZENIE_01 – wprowadzenie: pojęcie, przedmiot i podmiot bankowości po roku 1870; zakres tematyczny, chronologiczny i przestrzenny	EU_01; EU_02; EU_03; EU_04;
ĆWICZENIE_02 – systemy finansowe: Łacińska Unia Walutowa, Blok Złotego, porozumienie Bretton Wood, Smithonian Agreement; inflacje w 20/21. stuleciu	EU_01; EU_02; EU_03; EU_06; EU_08;
ĆWICZENIE_03-04 – systemy bankowe I: banki centralne – Bank Anglii, I i II Amerykański Bank Centralny; FED, Bundesbank; Europejski Bank Centralny	EU_01; EU_02; EU_03; EU_06; EU_08;
ĆWICZENIE_05-06 – banki centralne II: Bank Polski – Narodowy Bank Polski	EU_01; EU_02; EU_04; EU_07;
ĆWICZENIE_07 – bankowość międzynarodowa: Bank Rozrachunków Międzynarodowych, Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju, Azjatycki Bank Rozwoju, Międzyamerykański Bank Rozwoju, Afrykański Bank Rozwoju	EU_01; EU_02; EU_04; EU_07;
ĆWICZENIE_08 – bankowość komercyjna europejska: brytyjski system bankowy, niemiecki system bankowy, włoski i francuski system bankowy, austriacki system bankowy	EU_01; EU_02; EU_06;
ĆWICZENIE_09 – bankowość komercyjna amerykańska: banki wschodniego i zachodniego wybrzeża	EU_01; EU_02; EU_06;
ĆWICZENIE_10 – bankowość azjatycka i arabska: case study – bankowość Japonia, Chiny, Dubai, status Hongkongu	EU_01; EU_02;
ĆWICZENIE_11 – bankowość południowoamerykańska: Argentyna, Brazylia, Meksyk	EU_01; EU_02; EU_03; EU_06;
ĆWICZENIE_12 – bankowość afrykańska: Egipt, Nigeria, Etiopia, RPA	EU_01; EU_02;
ĆWICZENIE_13-14 – kryzysy bankowe: 1893, 1907, 1929, 1997, 2008 18-HB-24snged1_01; 18-HB	EU_01; EU_02;
ĆWICZENIE_15 – bankowość krajów socjalistycznych i ich ewolucja w warunkach postransformacyjnych	EU_01; EU_02; EU_06;

5. Zalecana literatura:

- Biłski J. (1979), Koncepcje unii walutowej w EWG, „Ekonomista”, nr 1, s. 201-210.
- Bratkowski S. (2003), Nieco inna historia cywilizacji: dzieje banków, bankierów i obrotu pieniężnego, Nowoczesność, Warszawa.
- Drabowski E. (1974), Rubel transferowy – międzynarodowa waluta krajów RWPG, PWE, Warszawa.
- Dylewski A. (2011), Historia pieniądza na ziemiach polskich, Carta Blanca.
- Fergusson N. (2015), Niebezpieczne związki. Pieniądze i władza w świecie nowożytnym 1700-2000, przełożył Wojciech Tyszka, Wydawnictwo Literackie, Kraków.
- Gilder G. (2015), Standard złota w epoce pieniądza cyfrowego. Informacyjna teoria pieniądza, przełożył Jerzy Strzelecki, www.fijor.com, Warszawa.
- Grubb F., Benjamin Franklin And the Birth of a Paper Money Economy, Federal reserve Bank of Philadelphia, <https://www.philadelphiafed.org/-/media/publications/economic-education/ben-franklin-and-paper-money-economy.pdf>
- Hongbing S. (20-2018), Wojna o pieniądz, t. 1-4, Wektory, Wrocław.
- Jaworski W., Sochacka-Krysiak H. (1977), Finanse krajów socjalistycznych, PWE, Warszawa.
- Jones M. E. (2015), Jałowy pieniądz. Historia kapitalizmu jako konfliktu między pracą a lichwą. T. III Od wielkiego głodu do krachu roku 2008, Wektory Wrocław.
- Kąkol K. M. (2004), Historyczne doświadczenia w tworzeniu unii walutowych, „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska”. Sectio H, Oeconomia 38, s. 177-190;
[http://bazhum.muzhp.pl/media/files/Annales_Universitatis_Mariae_Curie_Skłodowska_Sectio_H_Oeconomia-r2004t38-Annales_Universitatis_Mariae_Curie_Skłodowska_Sectio_H_Oeconomia-r2004-t38-s177-190.pdf](http://bazhum.muzhp.pl/media/files/Annales_Universitatis_Mariae_Curie_Skłodowska_Sectio_H_Oeconomia/Annales_Universitatis_Mariae_Curie_Skłodowska_Sectio_H_Oeconomia-r2004t38-Annales_Universitatis_Mariae_Curie_Skłodowska_Sectio_H_Oeconomia-r2004-t38-s177-190.pdf)
- Kubin T. (2007), Polityczne implikacje wprowadzenia unii walutowej w Europie, Katowice, s. 33-66;

https://www.researchgate.net/profile/Tomasz_Kubin/publication/311983820_Polityczne_implicacje_wprowadzenia_unii_walutowej_w_Europie/links/59b1bd6f0f7e9b37434ac31c/Polityczne-implicacje-wprowadzenia-unii-walutowej-wEuropie.pdf

- Lazor J., Morawski W. (2018), Systemy walutowe współczesnego świata,
- LeBor A. (2016), Wieża w Bazylei. Tajemnicza historia banku, który rządzi światem, przełożyła Karolina Gawlik, Wektory, Wrocław.
- Middelkoop W. (2016), Wielki resert. Walki ze złotem i koniec systemu finansowego, Zysk i S-ka Wydawnictwo, Poznań.
- Morawski W. (2003), Kronika kryzysów gospodarczych, Trio, Warszawa.
- Morawski W. (2002), Zarys powszechnej historii pieniądza i bankowości, Trio, Warszawa.
- Galbraith K. J. (1982/2011), Pieniądz – pochodzenie i losy, PWE/PTE.
- Sedillot R. (2002), Moralna i niemoralna historia pieniądza, W.A.B., Warszawa.
- Wraga R. (1950), Rubel narzędziem agresji, „Kultura” Paryż, nr 4/30.
- <http://www.mining.com/web/the-buying-power-of-the-u-s-dollar-over-the-last-century/> –
- <https://www.weforum.org/agenda/2016/06/a-short-history-of-the-british-pound/>

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	
Dyskusja	X
Praca z tekstem	
Metoda analizy przypadków	X
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	X
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	
Inne (jakie?) - Ćwiczenia z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	X
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu								
	EU 01	EU 02	EU 03	EU 04	EU 05	EU 06	EU 07	EU 08	EU 09
Egzamin pisemny									
Egzamin ustny									
Egzamin z „otwartą książką”									

Kolokwium pisemne									
Kolokwium ustne									
Test									
Projekt	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Esej									
Raport									
Prezentacja multimedialna	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)									
Portfolio									
Inne (jakie?) -									
...									

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		30
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	10
	Czytanie wskazanej literatury	20
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
	Przygotowanie projektu	30
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	
	Inne (jakie?) -	
	...	
SUMA GODZIN		90
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		3

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

- bardzo dobry (bdb; 5,0): **znakomita wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne**
- dobry plus (+db; 4,5): **bardzo dobra wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne**
- dobry (db; 4,0): **dobra wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne**
- dostateczny plus (+dst; 3,5): **zadawalająca wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami**
- dostateczny (dst; 3,0): **zadawalająca wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne, ale z licznymi błędami**
- niedostateczny (ndst; 2,0): **niezadawalająca wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne**